

STRATÉGIAI ÚJÍTÁS

AZ ÖVEZET ÉS ÚT KEZDEMÉNYEZÉS JÖVŐKÉPE

H U A N G Z S E N - V E J

A 2013-ban elindított Övezet és Út kezdeményezés (Belt and Road Initiative, BRI) tíz stratégiai újítása tíz év tapasztalatait foglalja össze, tervet javasol a magas színvonalú együttműködésre, és víziót kínál a jövőre nézve. Előbb a tíz innovációt tekintjük át, aztán a kezdeményezés következő évtizedének három nagy ígérését, végül az ezeken alapuló jövőképet, annak is öt pillérét.

TÍZ INNOVÁCIÓ

A Globalizáció 1.0 felváltása a Globalizáció 2.0-val

Az Amerikai Egyesült Államok által vezetett és a Nyugat által uralt Globalizáció 1.0-t a spekulatív tőke hajtotta, amely világszerte pénzügyi válságokat és gazdasági buborékokat hozott létre, ez pedig az egyes országokon belül jövedelmi egyenlőtlenségekhez, globális szinten pedig gazdasági bizonytalansághoz vezetett. Ezzel szemben Kína Övezet és Út kezdeményezése a Globalizáció 2.0-t támogatja, amely elsősorban a közvetlen befektetéseken alapul, s célja az, hogy segítse a fejlődő országokat a szegénységtől való megszabadulásban, a modernizációban és a globális piacba való integrációban.

A fejlesztési lehetőségek megosztása a globális erőforrás-átcsoportosítás segítségével

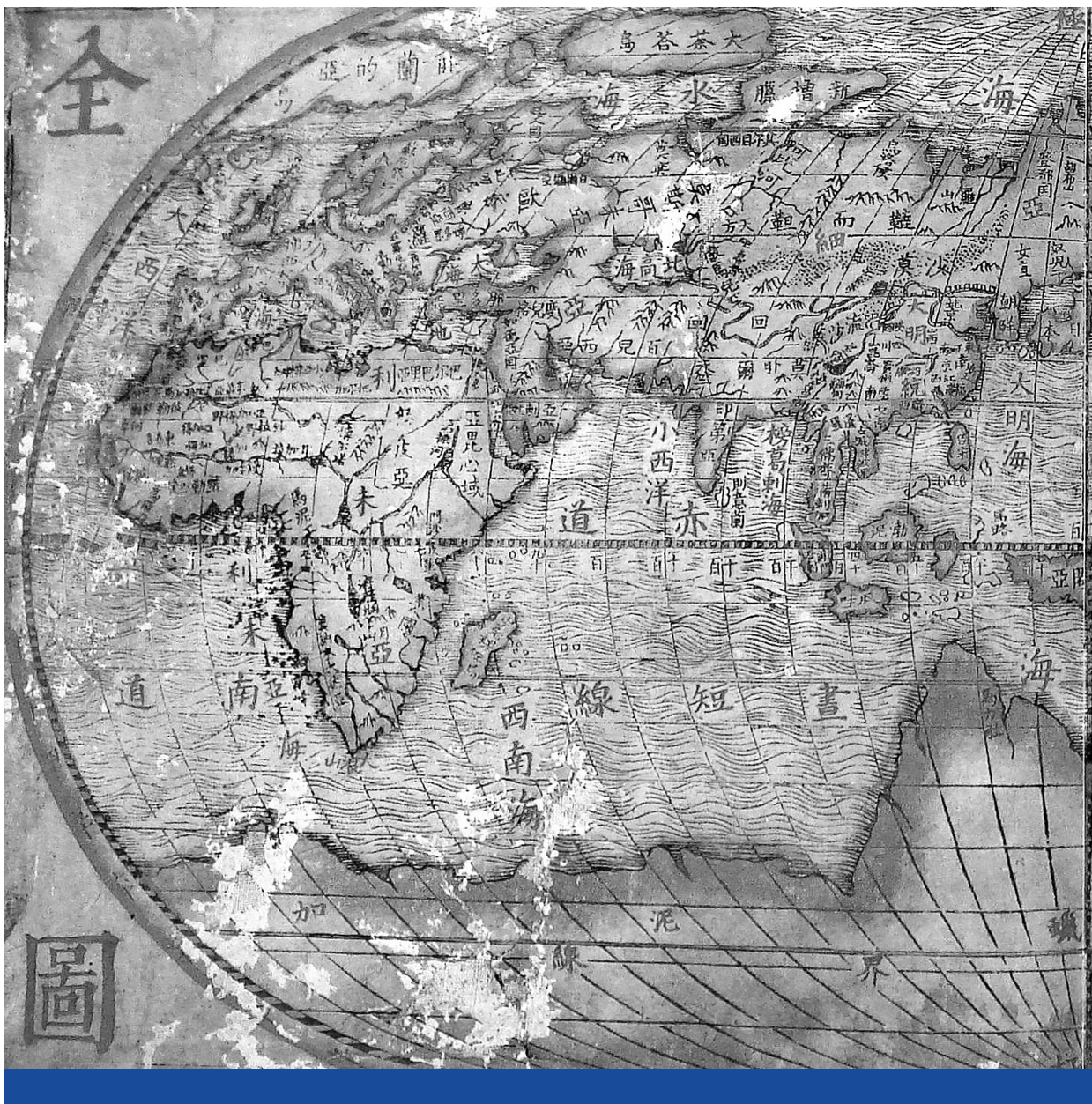
A világ legnagyobb termelő, kereskedelmi és devizatartalékokat képező országaként Kína globális erőforrás-átcsoportosítási képességekkel rendelkezik. Erre azonban nem háború, fosztogatás, gyarmatosítás vagy hegemonia révén tett szert, hanem azzal, hogy segítséget nyújt az erőforrás-exportáló országok kölcsönös előnyökön és egyenlőségen alapuló fejlődéséhez.

A blokkok összekapcsolódására épülő regionális konnektivitási mechanizmus

A BRI-nek nem az a célja, hogy egyetlen megközelítésen keresztül hozza létre a globalizációt. Éppen ellenkezőleg áll a dolog, helyett ugyanis a különböző területek egyedi jellemzőin alapuló, differenciált, regionális összekapcsolódásra és kormányzásra helyezi a hangsúlyt. Ez a modell különböző blokkokat kapcsol össze a globális konnektivitás elérése érdekében.

Új multimodális közlekedési folyosó kiépítése szárazföldön, tengeren, levegőben és a kibertéren keresztül

Az Övezet és Út kezdeményezés folyosói jóval túlmutatnak a hagyományos infrastruktúra-fejlesztésen. A BRI egy átfogó gazdasági komplexumba integrálja a szárazföldi, tengeri, légi és a kibertérben található multimodális közlekedést, a pénzügyi kereskedelem megkönnyítését, a digitális teret, a zöld ökológiát, a városi területeket, valamint az egészséget és jólétet. Ezek a kontinenseken átívelő folyosók szilárd anyagi támogatást nyújtanak az emberiség közös jövőjének közössége számára.

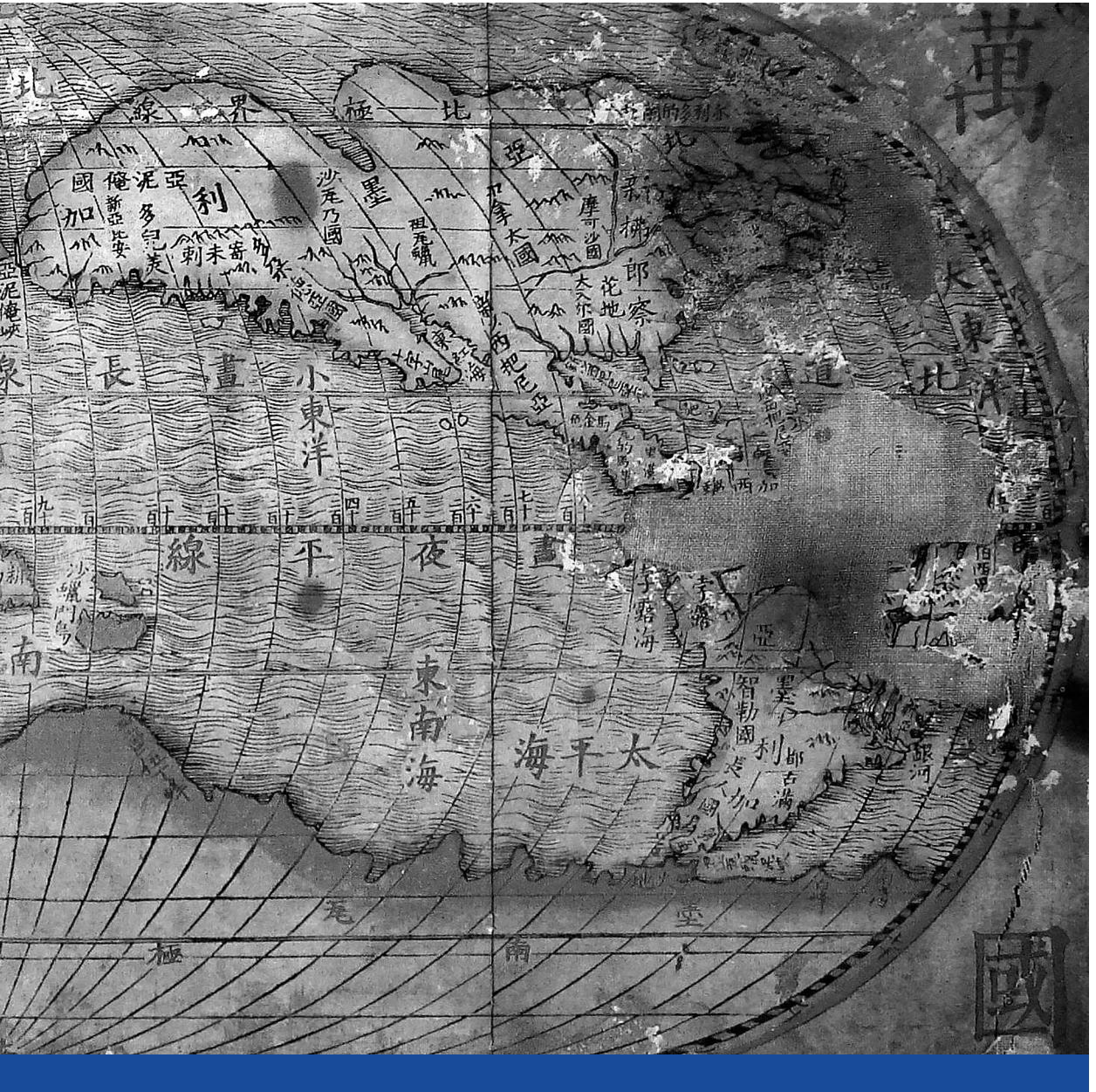
Belső és külső struktúrák kombinálása a magas színvonalú fejlesztés érdekében
 A BRI a kínai belső és nemzetközi piacok, erőforrások és struktúrák integrációjának eredménye. Mind Kína, mind a részt vevő országok számára fejlődési lehetőségeket teremt, olyan szimbiózisos kapcsolatot létrehozva, amely mindkét oldalon támogatja a magas színvonalú fejlődést.

A globális kormányzási rendszer fokozatos reformja

Az Övezet és Út kezdeményezés a globális kormányzás fokozatos reformját támogatja. Mikroszinten megújítja és észszerűsíti a nemzetközi szabályokat a különböző ágazatokban, míg makroszinten új multilaterális együttműködési intézményeket hoz létre és erősít meg, amelyek kiegészítik a globális kormányzás ENSZ-központú rendszerét.

A soft power erősítése a kulturális csere és az emberek közötti kapcsolatok révén

A nyugati közvéleménnyel és a kognitív hadviseléssel szemben a BRI a „szívek és elmék” összekapcsolására összpontosít, olyan projekteket építve, amelyek elnyerik a közvélemény támogatását és javítják a részt vevő országok megélhetését. A kezdeményezés elősegíti a különböző kultúrák és civilizációk együttélését, a közös kulturális értékek révén pedig erősíti a puha hatalmat.

A világ közepe –
17. századi kínai
jezsuita térkép a világról
(Wikimedia Commons)

Stratégiai képességek kiépítése a biztonság és a fejlődés érdekében

A BRI alapvetően jobb fejlődési környezetet biztosít a fejlődő országok számára, és elősegíti a tartós békét világszerte. A fejlődés biztosítja a biztonságot, a biztonság pedig a fejlődést. Kína együtt fog működni partnereivel a biztonságot és a fejlődést egyaránt támogató stratégiai képességek kiépítése érdekében.

Geopolitikai stratégia kialakítása geoökonómiai eszközökkel

Az Amerikai Egyesült Államok és a Nyugat fenntartja a hagyományos geopolitikai stratégiákat, mint például a szövetségeket és a feltartóztatás doktrínáját (*containment*). Ezzel szemben a kínai Övezet és Út kezdeményezés olyan geoökonómiai eszközöket alkalmaz a geopolitikai bekerítés ellensúlyozására, mint az infrastrukturális összekapcsolhatóság, az ellátási lánc kiterjesztése, a devizacsere és a határokon átnyúló e-kereskedelem.

Egységes gazdasági infrastruktúra kiépítése a globális Dél számára

A BRI a globális Dél szinte minden részét lefedi, olyan régiókat, amelyeknek teljes körű konnektivitásra van szükségük ahhoz, hogy befolyást szerezzenek a globális ügyekben. Az Övezet és Út kezdeményezés kulcsfontosságú eszközöket biztosít ennek eléréséhez, ezáltal a globális Dél gazdasági alapját képezi.

ARANY ÉVTIZED

A következő arany évtizedben az Övezet és Út tovább folytatja az „új globalizáció” előmozdítását, a globális kormányzási normák korszerűsítését és a világ civilizációjának előmozdítását. A BRI nemzetközi platformmá válik Kína fő koncepcióinak megvalósításához, mint például az emberiség közös jövőjének közössége, a Globális Fejlesztési Kezdeményezés, a Globális Biztonsági Kezdeményezés és a Globális Civilizációs Kezdeményezés.

Először is, az Övezet és Út kezdeményezés az új korszakban Kína fő koncepcióinak nemzetközi platformjává válik, beleértve az emberiség közös jövőjének közösségét, az előbb felsorolt Három Fő Kezdeményezést, valamint a kínai stílusú modernizációt. A következő évtizedben a világnak számos kihívással kell szembenéznie az évszázad óta nem látott változások közepette. Az elmúlt tíz évben Hszi Csin-ping elnök diplomáciával kapcsolatos gondolatai irányították a BRI magas színvonalú fejlesztését, bebizonyítva, hogy a gyakorlatban is megvalósítható egy olyan közösség építése, amelynek alapja a tartós béke, az egyetemes biztonság, a közös jólét, a nyitottság, a befogadás és egy tiszta, szép világ. Ahogy az Övezet és Út kezdeményezés a következő évtizedben minőségi fejlesztéseken megy keresztül, kiváló nemzetközi platformot fog nyújtani az emberiség számára, mégpedig világszinten, hogy a viharos változások közepette stabilitásra és jólétre, valamint az emberek és a természet harmonikus együttélésére törekedjen. Nem csoda, ha a Globális Fejlesztési Kezdeményezés, a Globális Biztonsági Kezdeményezés és a Globális Civilizációs Kezdeményezés egymásra következő javaslatai világszerte erős reakciókat és nagy várakozásokat váltottak ki.

Másodszor, az Övezet és Út kezdeményezés útvonalai mentén fekvő országoknak még nagyobb igényük van a fejlődéshez való jogokra, az egyetemes biztonságra és a kulturális sokszínűsége, mint más nemzeteknek. A BRI a Három Fő Kezdeményezés megvalósításának legjobb gyakorlatává fog válni. Ezeknek a kezdeményezéseknek a sikere a BRI-vel együtt próbára teszi majd maguknak a javaslatoknak a történelmi megkerülhetetlenségét is. A BRI egyúttal a kínai típusú modernizáció sikeres alkalmazását is bemutatja a világnak. A modernizáció nem egyenlő a nyugatiasodással, és lehetővé teszi több olyan ország számára, amely függetlenségének megőrzése melletti fejlődésre törekszik, hogy a saját nemzeti sajátosságainak megfelelő modernizációs utat kövesse.

Végül, harmadjára, az Övezet és Út kezdeményezés a globális Dél kohéziójának gazdasági alapjává és belső hajtóerejévé válik. A feltörekvő piacok és fejlődő nemzetek közösségeként a globális Dél a globális gazdasági fejlődés előmozdításának, a nemzetközi rendben pedig a méltányosság és igazságosság előmozdításának, valamint a világbéke fenntartásának egyik fő erejévé válik. A globális Dél történelmi fejlődését, hatalmi struktúráját és földrajzi eloszlását tekintve szorosan illeszkedik a BRI útvonalainak felépítéséhez.

STRATÉGIAI JÖVŐKÉP

Az Övezet és Út kezdeményezés kulcsszerepet játszik a globális Dél összekapcsolódásának és együttműködésének előmozdításában. A globális Dél országai széles körben elismerik a BRI-t, ez pedig lehetővé teszi, hogy a következő évtizedben a kezdeményezés még inkább alkalmazkodjon a globális Dél közös, többoldalú igényeihez. Mindennek alapját az egyeztetés, a közös hozzájárulás és a közös előnyök jelentik.

Az előbbieket szellemében eljárva, először is, a BRI fokozni fogja a globális Dél összekapcsolhatóságát, kezelni fogja a nem hagyományos biztonsági kihívásokat, ezzel felszabadítja az együttműködésben rejlő lehetőségeket, átfogó, diverzifikált és megvalósítható előnyöket teremt. A BRI tovább fogja szilárdítani a globális Dél erejét, és pótolhatatlan, konstruktív szerepet fog játszani a globális Dél felemelkedésében, valamint egy igazságosabb és méltányosabb nemzetközi rend kiépítésében.

» a modernizáció nem egyenlő a nyugatiasodással

Középső Birodalom –

A kínai mitológiát összefoglaló *Hegyek és tengerek* könyvének térképe, amely a Kr.e. 206 és Kr.u. 220 közötti Han-dinasztia idején keletkezett
(Wikimedia Commons)

Második megállapításként szögezzük le, hogy az Övezet és Út kezdeményezés a globális piaci integráció új formájának hajtóerejévé válik, amely magában foglalja majd a kínai piacot, a BRI-piacot és a globális piacot. Az elmúlt évtizedben a világgazdaságban megerősödött a deglobalizáció tendenciája, a világpiac mesterségesen töredezetté és egyre inkább megosztottá vált a szétválasztás (*decoupling*) és a kockázatsökkentés (*de-risking*) álcája alatt. Számos ország, különösen a globális Dél államai azzal szembesültek, hogy a gazdasági fejlődés akadályokba ütközik, növekszik a szegénység, apadnak a külföldi befektetések, és egyre nehezebbé válik a piaci terjeszkedés. Ezzel az „antiglobalizációval” szemben a BRI az „új globalizáció” egyik ő hajtóereje.

Így hát, harmadszor, Kína ki fogja terjeszteni ipari, ellátási és tőkeláncolatát az Övezet és Út kezdeményezésben részt vevő régiókra és országokra, fokozatosan kialakítva a „kínai piac + BRI-piac” új globalizációs struktúráját mint a Globalizáció 2.0-t. A magas színvonalú fejlesztéseknek köszönhetően az Övezet és Út kezdeményezés a következő évtizedben arra fog összpontosítani, hogy egy nagyobb, globális piacon valósítson meg kifinomultabb befektetéseket, elősegítve az országok közti kereskedelmi kapcsolatokat és gazdasági konnektivitást. A globalizációellenes erővel folytatott versenyben a világpiacon integráció új formája, a „kínai piac + BRI piac + globális piac” egysége fog kialakulni, és ezzel befejeződik az átmenet a Globalizáció 1.0-ról a Globalizáció 2.0-ra.

civilizációk sokszínűségének párbeszéde

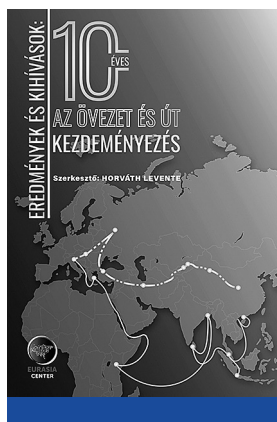
Negyedszer, az Övezet és Út kezdeményezés a globális kormányzás szabályai és normái korszerűsítésének, valamint az új nemzetközi kapcsolatok kiépítésének egyik fő hajtóerejévé válik. A globális Dél felemelkedésével párhuzamosan egyre inkább megmutatkoznak a II. világháború és a hidegháború után kialakult nemzetközi mechanizmusok hiányosságai. A Nyugat által dominált nemzetközi rend és kormányzás átalakításra szorul. Eközben a BRI „puha konnektivitása” a globális kormányzás olyan területeire összpontosít – és így fog tenni a jövőben is –, amelyek komolyan aggasztják a világ országait. Ilyen terület a biztonság, a gazdaság helyzete, a digitalizáció, az energia, az egészségügy és a környezetvédelem. Többretegű és széles körű együttműködési platformja révén a BRI hozzájárul ahhoz, hogy feloldják a nemzetközi szabványok és szabályok terén kialakult nehézségeket, akadályokat. Az Övezet és Út kezdeményezés emellett aktívan előmozdítja a két- és többoldalú, kölcsönösen előnyös együttműködést a szabványok megalkotásával foglalkozó nemzeti és regionális intézmények közt, ami hozzájárul ahhoz, hogy kölcsönösen elismerjék azokat a szabványokat és szabályokat, amelyek valóban a világ javát szolgálják.

Ötödször, a BRI a civilizációk sokszínűségének védelmét, a civilizációk közötti párbeszéd és csere erősítését, valamint a kulturális jólét és innováció előmozdítását szolgáló hajtóerővé válik. Az Övezet és Út kezdeményezés örökölte az ősi Selyemút több ezer éves kulturális örökségét, amit új, kortárs jelentéstartalommal gazdagít. Az elmúlt évtizedben a BRI útvonalainak mentén a különböző kultúrák és civilizációk keveredtek egymással, a nagyszerű civilizációk fejezetét teremtik meg az új korszakban. A következő évtizedben a BRI továbbra is tiszteletben fogja tartani a világ civilizációinak sokszínűségét, elismeri és értékeli a különböző civilizációs értékek hozzájárulását az emberi fejlődéshez. Ösztönözni fogja a különböző civilizációk örökségének megőrzését és innovációját, és a különböző országok kiemelkedő kultúráit a nemzeti fejlődés, a regionális integráció és a globális haladás előmozdítására fogja felhasználni. A BRI tovább erősíti a civilizációs párbeszédet az útvonalai mentén fekvő országok között és globálisan is, a különböző fórumok, kiállítások, előadások és más platformok segítségével a civilizációk sokszínűségének és gazdagságának bemutatására. A kezdeményezés tovább erősíti a cserekapcsolatokat olyan területeken, mint az oktatás, tudomány és technológia, kultúra, egészségügy, média, turizmus, sport, ifjúság, *think tanke*, helyi együttműködés, társadalmi egyenlőség és a nők helyzete. Kiterjeszti és elmélyíti az emberek közötti, magas szintű csereprogramokat, innovatív megoldásokat, a humanizmust, valóban lebontva a civilizációk közötti kölcsönös megértés gátjait és megszüntetve a konfliktusok lehetőségét.

A MÁSODIK TÍZ ÉV

Az elmúlt évtizedben az Övezet és Út kezdeményezés zűrzavarokat és próbatételeket élt át. Az elkövetkező évtizedben a kezdeményezés tovább erősödik, és egyenletesen halad előre. A BRI közös építése magas színvonalat, fenntartható fejlődést eredményez, előnyöket kínál az embereknek. Továbbra is képviseli a „kemény konnektivitást,” a „puha konnektivitást” és a „szívek összekapcsolódását,” több biztonságot hoz egy bizonytalan világba, életerővel és reménnyel tölti fel „az új globalizációt,” következetesen halad az emberiség közös jövőjét jelentő közösség építésének célja felé. ■

(Fordította: Óry Mariann)

10 éves az Övezet és Út kezdeményezés (2023)